

Sygn. akt VIII RC 488/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 9 sierpnia 2017 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Dorota Pękała

Protokolant: sekretarz sądowy Ewelina Preś

po rozpoznaniu w dniu 26 lipca 2017 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy

z powództwa małoletniego J. A.

przeciwko P. A.

o alimenty

1. zasądza od pozwanego P. A. na rzecz małoletniego powoda J. A. rentę alimentacyjną w kwocie po 1200 (tysiąc dwieście) złotych miesięcznie, płatną z góry do dnia 10 każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 6 grudnia 2016 r.
2. w pozostałej części powództwo oddala;
3. częściowo odstępuje od obciążania pozwanego P. A. kosztami postępowania i zasądza od niego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie kwotę 420 (czteryście dwadzieścia) złotych z tytułu kosztów sądowych;
4. wyrokowi w pkt 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt VIII RC 488/16

UZASADNIENIE

Małoletni powód J. A., reprezentowany przez matkę M. B., zwrócił się w dniu 13 października 2016 r. do Sądu z powództwem o zasądzenie od pozwanego P. A. alimentów w kwocie po 1300 zł miesięcznie, płatnych do dnia 10 każdego miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

W uzasadnieniu pozwu wskazano m.in., iż rodzice małoletniego powoda żyją w rozłączeniu. Od momentu rozstania matki powoda z pozwanym, małoletni jest pod pieczęcią matki i na jej utrzymaniu, natomiast pozwany, z własnej inicjatywy, płaci na powoda alimenty w kwocie 500 zł miesięcznie. Matka powoda koszty jego utrzymania szacuje na około 2500 zł miesięcznie. Kolejno wskazano, iż pozwany jest dobrze sytuowany, zarabia ponad 3000 zł miesięcznie, wliczając w to m.in. dodatkowe wynagrodzenie roczne czy gratyfikacje urlopowe, przyznawane również na dziecko. Nadto matka małoletniego studiuje stacjonarnie i pozostaje na utrzymaniu swoich rodziców.

W odpowiedzi na pozew P. A. uznał powództwo do kwoty 500 zł miesięcznie, a w pozostałym zakresie wniósł o oddalenie powództwa. Wskazał, iż dobrowolnie łoży na utrzymanie syna kwotę po 500 zł miesięcznie i jest ona adekwatna do obecnych potrzeb dziecka. Nadto zakwestionował podane przez matkę małoletniego koszty utrzymania

dziecka, wskazując, że niektóre z nich są kosztami okazjonalnymi. Stwierdził, że mieszka z rodzicami, w tym z niepełnosprawnym ojcem, względem których obciąża go obowiązek alimentacyjny. Podniósł, iż matka powoda otrzymuje alimenty od swojego ojca w wysokości 750 zł oraz świadczenie 500 plus.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni J. A., urodzony (...) w G., jest dzieckiem M. B. i P. A..

Dowód:

- odpis skrócony aktu urodzenia, k. 8.

Małoletni J. A. w trakcie roku akademickiego mieszka ze swoją matką w wynajmowanym mieszkaniu w S.. Opłata za wynajem wynosi 1000 zł miesięcznie, czynsz za mieszkanie wynosi 340 zł na miesiąc, opłata za energię elektryczną i opłata za gospodarowanie odpadami około 250 zł co drugi miesiąc. Wobec powyższego łączny koszt utrzymania mieszkania wynosi 1465 zł miesięcznie, a na powoda, w dwuosobowym gospodarstwie domowym, przypada 1/2 kosztów utrzymania mieszkania, co stanowi 733 zł miesięcznie. W trakcie wakacji oraz w weekendy małoletni wraz z matką mieszka u dziadków macierzystych w K..

Do usprawiedliwionych indywidualnych kosztów utrzymania powoda należy zaliczyć także w szczególności koszty wyżywienia w kwocie 300 zł miesięcznie, zakup środków higienicznych 30 zł miesięcznie; na zakup odzieży o obuwia około 150 zł miesięcznie, na zabawki 50 zł miesięcznie, na potrzeby kulturalne i rozrywkę 50 zł miesięcznie, leki 130 zł miesięcznie oraz koszty dojazdu do żłobka, a także koszt zakupu pieluch w wysokości około 150 zł miesięcznie.

Od października 2016 r. małoletni J. A. uczęszcza do żłobka publicznego. Opłata za pobyt i wyżywienie w żłobku opiewa na kwotę 270 zł miesięcznie, dodatkowo opłacany jest koszt rytmiki w kwocie 20 zł miesięcznie i wyjścia do teatru w kwocie 5 zł miesięcznie. Od września 2017 r. małoletni powód pójdzie do przedszkola, w związku z czym matka stara się oduczyć go od noszenia pieluch.

Małoletni powód jest leczony z powodu astmy oskrzelowej, nadto nie toleruje laktozy.

Dowód:

- zaświadczenie lekarskie, k. 11

-faktura, k. 13-26, 39

- umowa o świadczenie usług opiekuńczych, k. 34-35

- umowa najmu, k. 36-37

- protokół przekazania mieszkania, k. 38

- przesłuchanie matki małoletniego powoda M. B., k. 138-139

M. B. ma 24 lata. Posiada wyuczony zawód kosmetologa, jest studentką 3 roku studiów stacjonarnych na Uniwersytecie (...) na Wydziale Nauk o Ziemi, kierunek gospodarka przestrzenna. Poza małoletnim powodem, nie ma na swoim utrzymaniu żadnych innych osób. Nie pracuje, jedynie w czerwcu i lipcu pracowała dorywczo w sklepie odzieżowym, z tego tytułu otrzymała 700 zł. Obecnie odbywa obowiązkowe praktyki studenckie w Urzędzie Miasta w K., praktyki są nieodpłatne. Pozostaje na utrzymaniu rodziców. Opłaty za wynajem mieszkania w czasie roku akademickiego pokrywa jej matka. Babcia małoletniego nie pracuje, pozostaje na utrzymaniu partnera, który jest marynarzem i pływa na kontraktach zagranicznych. Od ojca M. B. ma zasądzone alimenty w

kwocie 300 zł miesięcznie. Do maja 2017 r. wynosiły one 750 zł, zostały obniżone wyrokiem sądowym, który jest nieprawomocny, matka małoletniego złożyła apelację. M. B. nie dorabia poprzez świadczenie usług kosmetycznych, gdyż obawia się negatywnych konsekwencji związanych z brakiem działalności gospodarczej. Matka małoletniego planuje kontynuować podjęte studia w stopniu magisterskim. Nie występowała o świadczenie 500 plus. Leczy się z powodu astmy i alergii skórnej. W opiece nad dzieckiem czasami pomaga jej matka i babcia.

Dowód:

- zaświadczenie, k. 9
- przesłuchanie matki małoletniego powoda M. B., k. 138-139

Pozwany P. A. ma 25 lat, jest zawodowym żołnierzem. Zatrudniony jest w jednostce wojskowej w S. na podstawie kontraktu, z tego tytułu otrzymuje średniomiesięczne wynagrodzenie w wysokości około 3868 zł (w ciągu 7 miesięcy uzyskał uposażenie w wysokości 16.450 zł oraz dodatkowe należności w wysokości 10.631 zł – 16.450 + 10.631/7), w tym m.in. dodatek w wysokości 540 zł z tytułu rozłąki. Pozwany mieszka w internacie wojskowym w S., opłatę za mieszkanie w wysokości 600 zł pokrywa pracodawca. Ojciec pozwanego jest osobą niepełnosprawną, pozwany czasami finansuje mu zakup cewników i worków. Wspiera także finansowo rodziców. Od siostry pożyczył kwotę 20.000 zł na zakup samochodu, marki A., rocznik 2005. Miesięcznie spłaca kwotę 500 zł, w sytuacji kiedy ma dodatkowe zarobki za zajęcia poligonowe spłaca większą ratę.

Pozwany utrzymuje kontakty z synem. Kontakty zostały ustalone sądownie przez dwa weekendy w miesiącu i środy od godziny 17 do 20, jednak matka dziecka zgadza się by widywał syna częściej. Kiedy jest z synem w weekend to jeździ z nim do domu rodzinnego. Kiedy przebywał dwa tygodnie na urlopie, to przebywał z synem prawie codziennie. Aktualnie podczas praktyk matki małoletniego pozwany zajmuje się dzieckiem prawie cały czas. Kiedy pozwany jest z synem to pokrywa jego koszty utrzymania. Sprawia również małoletniemu okazjonalne prezenty. Ponadto pozwany dobrowolnie łoży na utrzymanie syna 500 zł miesięcznie.

Dowód:

- zaświadczenie, k. 93
- karta przychodów, k. 128-129
- przesłuchanie pozwanego P. A., k. 123-124
- przesłuchanie matki małoletniego powoda M. B., k. 138-139
- faktury, k. 97-112

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Żądanie zasądzenia alimentów oparte zostało o przepis art. 133 § 1 k.r.o., w myśl którego rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zakres świadczeń alimentacyjnych wyznacza natomiast przepis art. 135 § 1 k.r.o. wskazujący, że ich zakres uzależniony jest od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Usprawiedliwione potrzeby uprawnionego to te, których zaspokojenie zapewni mu – odpowiedni do jego wieku i uzdolnień – prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego określają zarobki i dochody, jakie uzyskiwałby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych.

Podkreśla się przy tym, że dzieci mają prawo do równej z rodzicami stopy życiowej, niezależnie od tego, czy żyją z nimi wspólnie, czy też oddzielnie.

Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokajane, wyznacza natomiast treść art. 96 k.r.o., według którego rodzice zobowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie – odpowiednio do jego uzdolnień – do pracy dla dobra społeczeństwa. Powyższe nie oznacza obowiązku rodziców zaspokajania wszelkich potrzeb ich małoletnich dzieci, lecz jedynie tych, które są niezbędne z punktu widzenia celu ich wychowania i przygotowania do pracy. W tym kontekście należy zauważyć, że rodzic, który w związku z utrzymaniem dziecka ponosi koszty znacznie przekraczające standardowe i niezbędne wydatki związane z utrzymaniem dziecka, nie może żądać od drugiego rodzica, w szczególności znajdującego się w trudnej sytuacji majątkowej, partycypacji w ogóle ponoszonych opłat, a jedynie w tej części, którą wyznacza dyspozycja art. 96 k.r.o.

Pozwany jest ojcem małoletniego powoda, a zatem zgodnie z art. 133 § 1 k.r.o. zobligowany jest do łożenia na utrzymanie małoletniego, który nie posiada majątku, ani źródeł dochodów, a zatem nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Powyższa okoliczność nie była kwestionowana przez pozwanego. Przedmiotem sporu pozostawało natomiast to, w jakiej wysokości pozwany powinien partycypować w kosztach utrzymania syna. Mając na uwadze fakt, iż matka małoletniego domagała się zasądzenia od pozwanego alimentów w wysokości 1300 zł miesięcznie, a pozwany uznał żądanie do kwoty 500 zł miesięcznie, konieczne okazało się dokonanie oceny potrzeb małoletniego – zgodnie z dyspozycją art. 135 § 1 k.r.o.

W ocenie Sądu, przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe w sposób jednoznaczny wykazało, że usprawiedliwione koszty związane z utrzymaniem małoletniego powoda opiewają na kwotę około 1800 zł miesięcznie, a poszczególne kwoty wskazano w stanie faktycznym niniejszego uzasadnienia. Uwzględniając okoliczność, że małoletni od września 2017 r. będzie uczęszczał do przedszkola to usprawiedliwione wydatki związane z jego utrzymaniem wzrosną, chociażby o koszt koniecznej wyprawki.

W ocenie Sądu, wszystkie wydatki wyszczególnione w stanie faktycznym niniejszego uzasadnienia, jako koszty związane z utrzymaniem małoletniego powoda i we wskazanej tam wysokości, są wydatkami usprawiedliwionymi w rozumieniu art. 135 § 1 k.r.o., a więc wydatkami, które powinny być pokrywane w pierwszej kolejności przez rodziców dziecka. Podkreślenia wymaga przy tym fakt, iż przedmiotowe wydatki (oraz ich wysokość) – oceniana przez pryzmat zasad doświadczenia życiowego i zawodowego – są adekwatne do potrzeb małoletniego powoda przy uwzględnieniu jego wieku, stanu zdrowia, dotychczasowego poziomu życia, możliwości zarobkowych i majątkowych rodziców dziecka, potrzeb rozwojowych, emocjonalnych, społecznych dziecka, potrzeby stymulowania jego rozwoju, a także przy uwzględnieniu cen dóbr i usług jakie wiążą się z zaspokajaniem poszczególnych potrzeb. W rezultacie, wysokość przedmiotowych wydatków nie może być poczytana za zbyt wygórowaną, ani za zbyt niską.

W odniesieniu do kosztów wynajmu mieszkania za kwotę 1000 zł miesięcznie, to Sąd uznał, że powyższy wydatek na takim poziomie jest usprawiedliwiony w okresie, gdy trwa rok akademicki, tj. około 10 miesięcy, a więc przez większą część roku. Przy wskazanej kwocie czynszu najmu udział przypadający na małoletniego wynosi 500 zł miesięcznie i taka też kwota stanowi usprawiedliwiony wydatek na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych ww. małoletniego.

Wydatki na media, tj. energię elektryczną i opłatę za gospodarowanie odpadami oraz zawarty w umowie najmu czynsz na poziomie wskazanym przez przedstawicielkę ustawową odpowiadają – w świetle zasad doświadczenia życiowego i zawodowego – wysokości wydatków ponoszonych w dwuosobowym gospodarstwie domowym. W konsekwencji należało przyjąć, iż udział przypadający na małoletniego w przedmiotowych kosztach opieka średniomiesięcznie na kwotę 233 zł.

W nawiązaniu do wydatków związanych z zamieszkaniem dziecka i jego matki, to należy jeszcze wskazać, iż niniejszy Sąd wyraża zapatrywanie (które jest ugruntowane w orzecznictwie Sądów rodzinnych) że skoro rodzic ma obowiązek zapewnić dziecku miejsca zamieszkania, to udział dziecka w kosztach utrzymania mieszkania jest odzwierciedleniem

ilości domowników. W konsekwencji Sąd uznał, że udział przypadający na małoletniego J. A. w kosztach utrzymania mieszkania wynosi 1/2.

Wysokość niektórych wydatków na potrzeby małoletniego powoda, które wskazywała jego matka, Sąd uznał za zawyżone i nie poparte dowodami i przyjął je w kwotach niższych, w oparciu o zasady doświadczenia życiowego i powszechną wiedzę o cenach towarów i usług. Odnosząc się co do możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego, należy stwierdzić, iż są one większe niż matki powódki. P. A. aktualnie pracuje jako zawodowy żołnierz i uzyskuje średniomiesięczne uposażenie w wysokości około 3868 zł, w której są ujęte: uposażenie, dodatkowe wynagrodzenie roczne, gratyfikacje urlopowe, dodatek za rozłąkę. Nadto pozwany mieszka w internacie wojskowym, w związku z czym nie ponosi kosztów mieszkaniowych. Pozwany wskazał, że wspomaga finansowo swoich rodziców, jednak twierdzenie te pozostały gołosłowne, bowiem pozwany nie przedłożył żadnych dokumentów wykazujących powyższą okoliczność. P. A. podniósł także, że zaciągnął u siostry pożyczkę w wysokości 20.000 zł na zakup auta, którą spłaca w kwocie po 500 zł miesięcznie. Mimo, iż faktycznie pozwany nie kupił nowego auta, tylko 12 letnie, powyższa okoliczność nie ma znaczącego wpływu na wysokość łożonych przez niego alimentów. Zaciągając jakiegokolwiek zobowiązanie, pozwany powinien mieć na uwadze fakt, iż ma na swoim utrzymaniu małoletniego powoda. Obowiązek alimentacyjny ma zaś pierwszeństwo przed zobowiązaniami wobec banków i instytucji kredytowych, a tym bardziej przed zobowiązaniem wobec członka rodziny. Oprócz powoda, pozwany nie ma nikogo na utrzymaniu.

Sąd doszedł do przekonania, iż pozwany P. A. powinien łożyć na rzecz powoda alimenty w kwocie po 1200 zł miesięcznie, zaś w pozostałym zakresie kwotę niezbędną na pokrycie usprawiedliwionych potrzeb dziecka powinna łożyć jego matka. Powyższa kwota odpowiada większej części kosztów związanych z utrzymaniem małoletniego powoda i jednocześnie zdaniem Sądu nie przekracza jego możliwości zarobkowych. Nie bez znaczenia pozostawał także fakt, iż pozwany uznał powództwo o zasądzenie alimentów do kwoty po 500 zł miesięcznie. Przy tym podkreślenia wymaga, iż pozwany poza alimentami także partycypuje w kosztach utrzymania małoletniego powoda chociażby utrzymując dziecko w trakcie gdy przebywa ono u ojca. Wskazać także należy, iż matka małoletniego powoda winna partycypować w kosztach utrzymania syna. Zdaniem Sądu nie można dopuścić do sytuacji, w której ojciec małoletniego J. A., który utrzymuje regularny kontakt z synem będzie jedynym zobowiązanym do ponoszenia kosztów jego utrzymania. Natomiast nie można czynić zarzutu matce M. B. skoro studiuje stacjonarnie, żeby przerwała naukę, a jej jedyny dochód stanowią alimenty zasądzone na jej rzecz od swojego ojca, gdyż faktycznie w większości ona zaspokaja potrzeby materialne dziecka przy pomocy swojej matki i wypełnia obowiązek alimentacyjny przez osobistą opiekę .

Z powyższych względów Sąd zasądził od pozwanego na rzecz małoletniego powoda alimenty w kwocie po 1200 zł miesięcznie, poczynając od dnia 6 grudnia 2016 r., o czym orzeczono w punkcie 1 sentencji wyroku.

W zakresie przewyższającym kwotę 1200 zł Sąd oddalił żądanie pozwu, jako wygórowane, o czym orzeczono w punkcie 2 sentencji wyroku.

Sąd dokonał oceny zgromadzonych dowodów w oparciu o art. 233 § 1 k.p.c.

Strony nie kwestionowały prawdziwości przedkładanych w toku postępowania dokumentów, kwestia ta nie budziła także wątpliwości Sądu.

Sąd dał wiarę zeznaniom stron, w których wskazywano na okoliczność pozostawiania matki małoletniego i pozwanego w związku nieformalnym, zakończenia znajomości, udziału pozwanego w życiu małoletniego oraz sytuację majątkową i zarobkową matki powoda. Sąd nie dał wiary matce małoletniej w zakresie, w jakim wskazywała na usprawiedliwione koszty utrzymania małoletniego, które uzasadniałyby zasądzenie od pozwanego alimentów w kwocie po 1300 zł miesięcznie. Nadto Sąd nie dał wiary twierdzeniom pozwanego, dotyczącym jego sytuacji zarobkowej, gdyż nie pokrywały się one z listą uposażeń i pozostałych należności pieniężnych, wskazanych przez pracodawcę pozwanego.

Na marginesie Sąd pragnie zauważyć, że okoliczność niezłożenia przez matkę powoda wniosku o przydzielenie świadczenia 500 plus nie wpływa na wysokość zasądzonych alimentów, albowiem w związku z wejściem w życie

Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016r., poz. 195) okoliczność otrzymania przez matkę małoletniego świadczenia wychowawczego na dziecko w ramach programu „Rodzina 500 plus” nie może wpływać na zakres obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem małoletniego powoda. Celem w/w ustawy jest bowiem wsparcie osób wychowujących dzieci i zwiększenie w ten sposób dzietności, przy czym świadczenie wychowawcze wprowadzone przepisami tejże ustawy finansowane jest ze środków publicznych. Ustawa powyższa nie może być więc wykorzystywana do zmniejszenia obciążeń alimentacyjnych osób zobowiązanych z tego tytułu, a wskazanych wyraźnie w przepisach k.r.o.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 pkt 2 u.k.s.c. strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych. Stosownie do treści art. 113 ust. 1 u.k.s.c., kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Z uwagi na to, iż zasądzono alimenty w kwotach po 1200 zł miesięcznie, to należało uznać, iż nieuiszczone koszty sądowe (stricte opłata od pozwu) opiewają w niniejszej sprawie na kwotę 720 zł. Zgodnie bowiem z art. art. 13 ust. 1 u.k.s.c., opłatę stosunkową pobiera się w sprawach o prawa majątkowe; wynosi ona 5 % wartości przedmiotu sporu (1200 zł x 12 miesięcy x 5 %). Dotychczas pozwanyłożył na syna kwotę po 500 zł w skali miesiąca, a zatem Sąd uznał za zasadne częściowe zwolnienie go od ponoszenia kosztów sądowych w całości i orzekła jak w pkt 3 wyroku.

Stosownie do treści art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c., sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli zasądza alimenty – co do rat płatnych po dniu wniesienia powództwa, a co do rat płatnych przed wniesieniem powództwa za okres nie dłuższy niż za trzy miesiące. Z tych też względów orzeczono, jak w punkcie 4 wyroku.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.